

Fare. Det kan være, at jeg tager feil, og det skulde glæde mig, om jeg gjorde det; thi det kan ikke glæde mig, at den Tid skulde komme, da vi maatte opleve det Forførdelige, som vilde ligge i, at den evangelisk-lutheriske Kirke blev rykket i sin Grundvold. Hvad den ærede Forslagsstiller (Høgsbro) fremsførte i sit Foredrag, om hvad der er foregaaet paa Bornholm i de senere Aar, og om hvorledes Stemninger og Forhold der ere, er Noget, som hverken trænger til min Bekræftelse eller Denægtelse; — jeg skal derfor ikke videre berøre det.

Høgsbro: I Anledning af hvad min ærede Sidemand (S. A. Hansen) yttrede angaaende den saakaldte Præstefrihed, skal jeg blot bemærke, at der vistnok kan være fremsat saadanne Opfattelser af den som den, han omtalte, men jeg troer, at man gjør den Mand, som oprindeligt har fremsat hele denne Tankegang, Uret, hvis man tillægger ham en saadan Opfattelse, og ligesaa maa jeg, for min Part sige, at jeg ikke deler den.

S. Jensen: Det er ikke dette Lovforslags Indhold og Paragrafer, jeg vil omtale, thi jeg kunde meget godt leve, uden at de traadte i Kraft. Jeg trænger ikke til at udtænde af den evangelisk-lutheriske Kirke, saa jeg behøver ikke at løse Sognebaandet, for jeg tager det Gode, som jeg hører Præsten udtale, og som han kan forhandle med mig, men hvad jeg ikke finder rigtigt, det gjør jeg efter min egen Villie, og mange Gange gjør jeg det stik Modsatte af, hvad Præsten siger. Men jeg skal stemme for Forslaget, som det ligger for i alle Paragrafer, fordi jeg gjerne vil have, at Alle og Enhver faae den Frihed i aandelig Henseende, som han ønsker, og den troer jeg, at Præsterne alligevel ere nøbte til at lade ham have. Min ærede Sidemand (Richt) udtalte, at dette Lovforslag var i meget stor Strid med den kirkelige Orden, men er det saa, have Præsterne selv Skyld dervi, thi de kunde have udrettet meget Godt, naar de vilde, og de kunde have forhindret dette Forslag i at komme frem, naar de havde villet, og de kunne endnu gjøre, at det ingen Fremgang faaer, om de ville, naar de nemlig ville behandle deres Menig-

heder saaledes, at de faae Kjærlighed til dem. De maae for mig hebde Provster, Præster og Visper, og hvad man vil, men naar de her ogsaa ere blevne kaldte Sjælesørgere, saa gjør det mig ondt at høre; for dersom man ikke sørger selv for sin Sjæl, saa vilde man saare tit komme til at fare vild. Man kjender Mennecker, som sige til den, der er i Forlegenhed for de timelige Ting, kom til mig min Ven, Du kan faae at laane hos mig til billige Procent, og saa tager han 6 a 8 Procent; men naar en Mand først er kommen i saadanne Folks Kløer, saa forlange de 10 til 12 Procent, og tilsidst udfuge de ham saa længe, han eier det Mindste; og saa længe han er i deres Magt, vise de ham hen, hvor de lyst, og han maa gaae i deres Ledebaand. Disse Folk kalder man Agerkarle. Jeg troer, at dersom Noget vil henvende sig til Præsten og bede ham sørge for sin Sjæl, da vil det gaae ham ligesom den, der henvender sig til Agerkarlen. Saa længe han er Præsten til Tjeneste, kjører med ham, naar han vil o. f. fr., saa skal han nok sørge for hans Sjæl, men naar han ikke længere vil det, lader han ham gaae fallit, ligesom Agerkarlen gjør.

Formanden: I Anledning af den ærede sidste Talers Foredrag skal jeg udtale, at jeg finder, at det hverken er eller kan være rigtigt at yttre, at Præsterne kunde have forebygget megen Splid i Kirken, naar de selv havde villet, ligesaa lidt som det er passende at sammenligne Præsterne i deres Forhold til dem, som søge Sjælesorg hos dem, med Agerkarle.

Rettelser i E. W. Nimestads Foredrag.

Sp. 542, Lin. 17 f. o.: „og gjordes“ læs: „eller gjøres“

E. C. Larsens Foredrag.

Sp. 581, Lin. 17 f. n.: efter „holder“ mangler „ikke“